

Tekort aan drinkwater dreigt, beloofde voorraden komen niet van de grond

Tekort aan drinkwater dreigt, beloofde voorraden komen niet van de grond

Trouw.nl

1 juli 2025 dinsdag 08:00 PM GMT

Copyright 2025 DPG Media B.V. All Rights Reserved

Length: 810 words

Byline: Bijou van der Borst en Daphné Dupont-Nivet

Body

Om drinkwatertekorten te voorkomen zouden provincies watervoorraden voor de toekomst zeker stellen, maar niet alle provincies gaan die doelen halen.

Na de droge zomer van 2018 kregen provincies de opdracht locaties voor extra watervoorraden aan te wijzen. Daarmee zouden ze zich voorbereiden op de groeiende watervraag. Maar deze zoektocht loopt in heel Nederland vast, blijkt uit onderzoek van **Investico** in samenwerking met De Groene Amsterdammer, Trouw, Tubantia en de Brabantse Onderzoeksredactie.

Door klimaatverandering, vervuiling en een groeiende bevolking staat de Nederlandse watervoorziening steeds meer onder druk. In langdurig droge periodes, zoals deze week, piekt de vraag naar **drinkwater** het meest en deze droge periodes komen steeds vaker voor. De waterreserves voor de toekomst - 'aanvullende strategische voorraden' genoemd - waren bedoeld om de watertekorten vanaf 2030 op te vangen.

Twee provincies, Groningen en Friesland, hebben nog niet eens locaties aangewezen, blijkt uit het onderzoek. Twee andere, Noord-Brabant en Zeeland, kampen al voor 2030 met tekorten omdat ze geen reserves kunnen aanleggen. Zeeland heeft vrijwel alleen zout grondwater en **Brabant heeft te veel last van verdroging** waardoor het grondwater als het regent niet genoeg wordt aangevuld.

Moeizame bestuurlijke processen

Acht provincies hebben inmiddels extra watervoorraden aangewezen. Maar dat blijkt niet genoeg, want twee daarvan, Drenthe en Noord-Holland, hebben de reserves door de groeiende dorst al eerder dan 2030 nodig. In vijf van de zes overige provincies loopt het aanleggen van de voorraden stroef door tegengestelde belangen en moeizame bestuurlijke processen. Door klimaatverandering en verdroging valt de hoeveelheid bruikbaar water op sommige locaties ook nog tegen.

"De extra watervoorraden waren bedoeld voor na 2030, maar we hebben ze nu zelfs al eerder nodig", zegt Peter Salverda, bovenregionaal strategisch omgevingsmanager bij Vitens, het grootste waterbedrijf in Nederland. Klimaatverandering gaat sneller dan de watersector jarenlang had zien aankomen. "De problemen zijn er nu al", zegt Salverda, "maar zonder deze voorraden wordt het nog urgenter." Vitens vreest dat het nieuwe

Tekort aan drinkwater dreigt, beloofde voorraden komen niet van de grond

woningbouwprojecten in Overijssel en Utrecht niet kan aansluiten. Nu al moest het in Overijssel vijftien nieuwe aansluitingen van bedrijven weigeren. In West-Brabant kan Brabant Water geen nieuwe bedrijven meer aansluiten.

Tegengestelde belangen

Vorig jaar deed de Inspectie Leefomgeving en Transport [een 'dringend beroep' op de provincies om drinkwater meer prioriteit te geven](#). De 'zorgplicht' die provincies hebben voor de publieke drinkwatervoorziening, blijkt 'te weinig doorslaggevend' bij besluitvorming en 'krijgt geen voorrang', schreef de inspectie.

Provincies wegen tegengestelde belangen zoals drinkwaterwinning, landbouw, natuur en de energietransitie tegen elkaar af. De keuze wat waar komt blijkt een moeizaam proces. Nederland is klein en het aanleggen van een grondwaterwinning betekent dat boeren minder water kunnen oppompen om akkers te beregenen of dat beschermde natuur uitdroogt. Provincies willen boren naar aardwarmte om woningen te verwarmen, maar boringen zijn niet toegestaan rondom waterwinningen.

'Te weinig prioriteit'

"Het aanwijzen van de voorraden heeft te weinig prioriteit gekregen", bevestigt de provincie Groningen in een reactie. "We zijn ons ervan bewust dat versnelling nodig is." De provincie Overijssel zegt dat de watertekorten heel hoog op de agenda staan. "Naast **drinkwater** is er ook water nodig voor natuur, landbouw en industrie", zegt de provincie Limburg in een reactie.

Volgens Hans de Groene, directeur van de vereniging van drinkwaterbedrijven Vewin, is het "heel veel moeilijker geworden om de vergunningen voor drinkwaterwinningen rond te krijgen". Onder meer door "de trage besluitvorming bij overheden en de lastige afweging met andere belangen". "Zonder voldoende politieke wil blijft het voor drinkwaterbedrijven moeilijk om ruimte te vinden", zegt hoogleraar geohydrologie Marc Bierkens.

De provincies en drinkwaterbedrijven vragen al langer het Rijk om hulp. Als **drinkwater** meer prioriteit krijgt in landelijk beleid, kunnen zij daarmee terug naar de lokale onderhandelingstafels. Ook willen ze een uitzondering op de stikstofregels en voorrang op het stroomnet. Begin dit jaar publiceerde het Rijk [een 'actieprogramma' voor drinkwater](#). Een overwinning, aldus de drinkwaterbedrijven, al moeten ze nog zien of er in de praktijk actie komt.

Lees ook:

Water reserveren dat we later kunnen drinken, het leek zo simpel. Maar van de plannen komt weinig terecht

Binnen vijf jaar kampt Nederland met ernstige watertekorten en op de langere termijn wordt het niet beter. De provincies zouden voor 2030 aanvullende voorraden aanwijzen, het Rijk zou reserves zoeken voor 2040. Maar [veel/ komt er van die plannen nog niet terecht](#).
